

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

26 maart 2007

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003
op het vlak van het toezicht van de Vlaamse Regering
op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door de heer Jacky Maes**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Kurt De Loor.

Vaste leden:

de dames Hilde De Lobel, An Michiels, de heren Wim Van
Dijck, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Sonja Claes, de heren
Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Else De Wachter, de heer
Jacky Maes;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Laurence Libert,
de heer Francis Vermeiren.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren
Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw
Gerda Van Steenberge;
mevrouw Cathy Berx, de heer Stefaan De Clerck, mevrouw
Joke Schauvliege, de heer Luc Van den Brande;
de heren Dirk De Cock, Marcel Logist, Dany Vandenbossche;
de dames Patricia Ceysens, Vera Van der Borgh, de heer
Paul Wille.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;
de heer Kris Van Dijck;
de heer Christian Van Eyken.

Zie:

1098 (2006-2007)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie besprak op 20 maart 2007 het ontwerp van decreet houdende wijziging van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 op het vlak van het toezicht van de Vlaamse Regering op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen.

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

De minister verklaart dat het voorliggend ontwerp van decreet het toezicht regelt van de Vlaamse Regering op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Het wijzigt op dat vlak het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003.

Tot op heden gebeurde het toezicht van de Vlaamse Regering op de Vlaamse openbare instellingen door tussenkomst van één of meer regeringscommissarissen. Bepalingen in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid en het comptabiliteitsdecreet zorgen ervoor dat het toezicht van de regeringscommissarissen op de instellingen bij hun omvorming tot een extern verzelfstandigd agentschap ophoudt te bestaan.

Artikel 23 van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid garandeert wel dat de Vlaamse Regering bij de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's steeds ter plaatse inzage kan nemen van alle documenten en geschriften van het agentschap, en van de gedelegeerd bestuurder of van het hoofd van het agentschap en van de leden van de raad van bestuur alle ophelderingen en inlichtingen vorderen.

De toezichtsbevoegdheid van de Vlaamse Regering blijft dus beperkt tot het recht om inzage en uitleg te verkrijgen. Deze zeer minimale vorm van toezicht is volgens de Vlaamse Regering niet toereikend en mist elke doeltreffendheid.

Met een volwaardig toezicht op de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's moet de Vlaamse Regering ervoor kunnen zorgen dat het agentschap steeds het algemeen belang nastreeft en de wetten, decreten, ordonnanties, reglementaire besluiten, statuten en de beheers- of samenwerkingsovereenkomst volgt. Het ontwerp van decreet voert een dergelijk toezicht via een regeringsafgevaardigde bij de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's opnieuw in, zonder afbreuk te doen aan de zelfstandigheid van de betrokken agentschappen en aan de aansturing door middel van de beheersovereenkomst.

Tegelijkertijd met de invoering van de functie van regeringsafgevaardigde van de functioneel bevoegde minister wordt de functie van afgevaardigde of gemachtigde van Financiën, aangeduid door de minister bevoegd voor Financiën en Begroting, opnieuw ingevoerd. Deze afgevaardigde van Financiën heeft mutatis mutandis dezelfde bevoegdheden als de regeringsafgevaardigde voorgedragen door de functioneel bevoegde minister onder wie het agentschap ressorteert. Deze regeringsafgevaardigde houdt toezicht op het agentschap voor wat betreft de budgettair-financiële werking en rapporteert hierover aan de minister van Financiën en Begroting.

De regeringsafgevaardigde houdt dus toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het agentschap met het algemeen belang en waakt over de naleving van de wetten, decreten, ordonnanties en reglementaire besluiten, het organiek statuut van het agentschap en de beheersovereenkomst. Om deze taak goed te kunnen uitoefenen woont de regeringsafgevaardigde, met raadgevende stem, de vergaderingen van de bestuursorganen van het agentschap bij en krijgt hij inzage in alle relevante bestuursinformatie van het agentschap.

Hij heeft een beroepsmogelijkheid, binnen een termijn van vier werkdagen na de beslissing, tegen elke beslissing die hij strijdig acht met het algemeen belang, de wetten, decreten, ordonnanties of reglementaire besluiten, met het organiek statuut van het agentschap of met de beheersovereenkomst. De minister heeft tien werkdagen (na de beslissing van het agentschap) de tijd om een eventuele nietigverklaring uit te spreken, zoniet wordt de beslissing definitief.

Wanneer de naleving van de wetten, decreten, ordonnanties of reglementaire besluiten, het organiek statuut van het agentschap of de beheersovereenkomst het vereisen, kan de minister of de regeringsafgevaardigde het bestuursorgaan verplichten om binnen de door hem gestelde termijn te beraadslagen over iedere door hem bepaalde aangelegenheid.

2. Algemene bespreking

Mevrouw *Hilde De Lobel* beschouwt dit ontwerp van decreet als een reparatiedecreet op het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. Het gaat echter niet om de reparatie van een detail. Over het toezicht door regeringsafgevaardigden op de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's is in 2003 lang gediscussieerd. Er werd toen een duidelijke en bewuste keuze gemaakt om af te stappen van de traditionele vormen van toezicht en ze te vervangen door moderne vormen van controle, die een afdoende controle beter verzoenen met autonomie, vlotte bedrijfsvoering, res-

ponsabilisering van een extern verzelfstandig agentschap. De spreker stelt vast dat men wat dit betreft terug naar af gaat. Er is intussen een nieuwe regering aangetreden en die heeft duidelijk een andere politieke optie genomen. In de toelichting bij dit ontwerp wordt gesteld dat de voorgestelde regeling moet bijdragen tot een adequate controle. Men zou daaruit kunnen afleiden dat de vorige controleregeling niet adequaat was.

De spreker stelt vast dat het in de vorige regeling weliswaar niet onmogelijk was om in een controlefunctie te voorzien bij de extern verzelfstandigde agentschappen en in een aantal gevallen is dat ook effectief gebeurd. Zij meent dat door het aanbieden van dit soort keuzemogelijkheden er een onduidelijk bestuurlijk amalgaam ontstaat. De spreker kan zich vinden in het streven naar een grotere autonomie maar anderzijds moet de overheid in staat worden gesteld om een degelijke controle uit te oefenen. In het recente verleden heeft men die controle iets te veel losgelaten.

De heer *Jacky Maes* heeft er geen moeite mee dat men voor een stuk moet terugkomen op de nieuwe vormen van controle die in 2003 werden ingesteld. Hij leidt hieruit ook af dat de vroegere vormen van controle niet noodzakelijk slecht waren.

De *minister* leidt uit deze tussenkomsten af dat men het eens is met de strekking van het ontwerp van decreet. Hij wenst niet terug te komen op het in 2003 gevoerde debat maar hij is er wel van overtuigd dat er inzake controle nu een beter evenwicht wordt voorzien. De autonomie inzake bedrijfsvoering en het bepalen van de prioriteiten, weliswaar binnen de grenzen van de beheersovereenkomst, blijft onverkort gehandhaafd. In het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid was overigens wel opgelegd om interne controleprocessen op te zetten en aan interne auditing te doen. De regering is echter verantwoording verschuldigd tegenover het parlement en tegenover de bevolking. Daarom moet de regering de mogelijkheid hebben om in te grijpen wanneer zij vaststelt dat afgeweken wordt van het algemeen belang. Als een minister aberraties vaststelt en niet zou kunnen optreden, stelt zich immers een probleem. Het is uiteindelijk een kwestie van goed bestuur dat men overgaat tot een verfijning van de controle op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Dankzij die verfijning behoudt men een evenwicht tussen enerzijds een sterke autonomie inzake het voeren en het uitvoeren van het beleid en anderzijds responsabilisering en het toepassen van de principes van accountability.

3. Artikelsgewijze bespreking

De artikelen 1 tot 16 worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet houdende wijziging van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 op het vlak van het toezicht van de Vlaamse Regering op de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen wordt aangenomen met 12 stemmen.

De verslaggever,

Jacky MAES

De voorzitter,

Kurt DE LOOR
